

Bruxelles, den 18.11.2022
COM(2022) 710 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

om en styrket interoperabilitetspolitik for den offentlige sektor

**Forbindelser mellem offentlige tjenesteydelser, støtte til offentlige politikker og levering af
offentlige fordele**

Mod et "interoperabelt Europa"

{SWD(2022) 710 final}

Indholdsfortegnelse

1. BAGGRUND	2
2. DRIVKRÆFTER FOR DEN INTEROPERABLE DIGITALISERING AF DEN OFFENTLIGE SEKTOR	3
2.1 Hvad er interoperabilitet	3
2.2 ... og hvorfor er det vigtigt for EU at forbedre interoperabiliteten?	4
3. GEARSKIFTE I EU'S INTEROPERABILITETSSAMARBEJDE	5
3.1 Opbygning af en fælles interoperabilitetsstyring.....	5
3.2 Inddragelse af alle forvaltningsniveauer.....	6
3.3 Fremme af innovation og "govTech"-samarbejdet.....	7
3.4 Overvågning af virkningen.....	8
4. INDBYGNING AF INTEROPERABILITET I EU'S POLITIKKER OG KLARGØRING TIL DIGITALISERING.....	10
4.1 Udformning af EU-politikker i den digitale tidsalder	10
4.2 Fokus på finansiering af interoperabilitet.....	11
4.3 Integration af interoperabilitet i EU's data- og innovationspolitikker	12
4.4 Udvikling af internationalt samarbejde om interoperabilitet i den offentlige sektor.	13

1. BAGGRUND

Interoperable digitale offentlige tjenester er afgørende for en vellykket digitalisering af Den Europæiske Unions indre marked. Industrien og samfundet kan vinde meget ved at sikre, at den digitale omstilling af Europas offentlige sektor er inklusiv, retfærdig og åben, bæredygtig, værdibaseret og interoperabel. Den digitale omstilling af den offentlige sektor skaber meget betydelige pull- og pushfaktorer¹ for digitaliseringen af den europæiske industri og det europæiske samfund. Den offentlige sektors vægt og potentiale for en værdidrevet "europæisk kurs" mod digital omstilling er blevet anerkendt af EU's regeringer² og lokale og regionale samfund³ og bekræftet af EU's digitale kompas, der udpeger den offentlige sektor som et af fire hovedpunkter, der viser EU's digitale kurs⁴. Digitale offentlige forvaltninger har også vist sig at være et særligt fokuspunkt i de nationale genopretnings- og resiliensplaner med en samlet planlagt investering på 47 mia. EUR⁵.

Et stærkere fokus på interoperabilitet i den offentlige sektor støtter Europas genopretningsindsats og modstandsdygtighed og forbinder effektivt offentlige forvaltninger og politikker, mennesker og virksomheder med henblik på uhindrede tilbud om tjenesteydelser og datastrømme. Dette omfatter at gøre EU's politikker klar til den digitale tidsalder, sikre effektiv politikgennemførelse ved hjælp af digitale midler og interoperabilitet fra politikformuleringsfasen i tæt partnerskab mellem politiske beslutningstagere og IKT-eksperter. Dette omfatter også opbygning af et godt kredsløb for innovationssamarbejde med henblik på udformning og levering af digitale offentlige tjenester.

Denne meddelelse ledsager forslaget til en "forordning om et interoperabelt Europa"⁶, som har til formål at etablere en fælles interoperabilitetsstyring og lette den fælles skabelse af et økosystem af interoperabilitetsløsninger i hele EU. Fælles udvikling af løsninger samt deling og genanvendelse af afprøvede værktøjer udgør den hurtige og omkostningseffektive tilgang til udformningen af digitale offentlige tjenester. Et styrket samarbejde om interoperabilitet er afgørende for fuldt ud at udnytte den offentlige sektors omstillingspotentiale, undgå fragmentering og forbedre konnektivitet og datadeling. Derved vil den foreslåede politiske ramme bidrage til at beskytte Europas digitale suverænitet og styrke den digitale nærhed. En styrkelse af EU's interoperabilitetspolitik mellem offentlige myndigheder lever op til Kommissionens prioriteter og digitale politiske dagsorden og gør Europas offentlige sektor klar til den digitale tidsalder⁷.

¹ Den offentlige sektor tegnede sig for 53,1 % af BNP i 2020, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_finance_statistics#Government_revenue_and_expenditure.

² F.eks. ministererklæringer vedtaget i Tallinn 2017 (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>), Berlin 2020 (https://ec.europa.eu/isa2/sites/isa/files/cdr_20201207_eu2020_berlin_declaration_on_digital_society_and_value-based_digital_government.pdf), Lissabon 2021 (<https://www.lisbondeclaration.eu/>) og Strasbourg 2022 (<https://www.eupan.eu/2022/04/presidence-francaise-2022-french-presidency-2022/>).

³ Eksemplificeret ved "Living-in-EU"-samarbejdet, <https://living-in.eu/>.

⁴ Europas kurs i det digitale årti, COM(2021) 118 final, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_da.

⁵ Fra https://ec.europa.eu/info/files/recovery-and-resilience-facility-annual-report_da, s. 23.

⁶ Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down measures for a high level of public sector interoperability across the Union (Interoperable Europe Act) (COM(2022) 720 final).

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_da.

2. DRIVKRÆFTER FOR DEN INTEROPERABLE DIGITALISERING AF DEN OFFENTLIGE SEKTOR

2.1 Hvad er interoperabilitet ...

Interoperabilitet i den offentlige sektor er det, der gør det muligt for myndighederne at samarbejde og få offentlige tjenester til at fungere på tværs af grænserne, på tværs af sektorer og på tværs af organisatoriske grænser. Dette er til gavn for borgere og virksomheder, der er afhængige af disse forbundne tjenester⁸. Det gavner også lokalsamfundene og forvaltningerne selv, som er afhængige af pålidelige data fra forskellige offentlige eller private kilder til deres beslutninger, og som skal opfylde politiske mål, der ofte er indbyrdes forbundne på tværs af grænser og sektorer⁹. Interoperabilitet spiller en rolle *inden for og på tværs* af organisationer og politikområder, navnlig dem med en stærk forbindelse til den offentlige sektor, såsom retlige og indre anliggender, beskatning og told, transport, miljø og landbrug eller sundhed samt regulering af virksomheder og industri. Interoperabilitet er et fastlagt tema på tværs af EU's digitale politikker og datapolitikker.

Offentlige tjenester leveres og anvendes på forskellige niveauer, først og fremmest lokalt, men også på regionalt, nationalt og europæisk plan. De fungerer sjældent isoleret, da adgangen til registre, der er oprettet på forskellige niveauer eller sektorer, er nødvendig for at udveksle data og levere den nødvendige tjeneste til slutbrugerne. En stor del af disse data befinder sig uden for et givet politikområde, en specifik offentlig forvaltning og i stigende grad ud over grænserne. Det betyder, at offentlige tjenester i hele Europa udgør et fremspirende "netværk" af overvejende suveræne aktører på alle forvaltningsniveauer, som hver især har deres egne retlige rammer og mandater, men som alle er indbyrdes forbundne. I lighed med de etablerede transeuropæiske transport- og energinet¹⁰ udgør de offentlige tjenester deres eget transeuropæiske net, der bygger på interoperabilitet.

Interoperabilitet betragtes undertiden som et rent teknisk anliggende. I betragtning af de tekniske aspekter alene er det imidlertid ikke tilstrækkeligt til effektivt at forbinde forvaltninger, datastrømme og tjenester. Det er nødvendigt at sikre *teknisk* tilslutningskapacitet og *semantisk* forståelse for udveksling og behandling af de pågældende data og at fastlægge de nødvendige *organisatoriske* og *retlige* rammer, f.eks. i forbindelse med retten til adgang til, udveksling af eller videreanvendelse af data. Af hensyn til koordinering og sammenhæng kræver interoperabilitet også en *integreret styringstilgang*. Disse grundlæggende betingelser for — eller "lag" af — interoperabilitet er fastsat i den europæiske interoperabilitetsramme (EIF), en konceptuel model, der blev udviklet af fagfolk i den digitale offentlige sektor fra hele Europa i 2004, og som er blevet ajourført to gange siden¹¹. I denne periode opstod interoperabilitet i lighed med en stadig mere forbundet verden som et væsentligt aspekt af den digitale omstilling af forvaltninger og tjenesteydelser.

⁸ F.eks. <https://nordicsmartgovernment.org/>, et initiativ fra fem nordiske lande med henblik på at etablere interoperable offentlige tjenester på tværs af grænser og sektorer.

⁹ Et eksempel på sådanne mangesidede politikker er intelligente byer, hvor energi, miljø, transport, spildevand og digitale aspekter skal ses under ét, https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/city-initiatives/smart-cities_en.

¹⁰ Artikel 170-172 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) fastsætter EU's kompetence til at oprette og udvikle transeuropæiske net og fremme sammenkobling og interoperabilitet mellem de nationale net. Dette indebærer i stigende grad en kombination af "hardware" og "software" og sammenkobling af "suveræne" systemer i et fælles netværk af energi- og transportnet og digitale net.

¹¹ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/european-interoperability-framework>.

EIF er nu den mest almindeligt accepterede politiske ramme for interoperabilitet i og uden for EU¹². I betragtning af dets specifikke opgave med at tjene den fælles offentlige sag skal dette interoperabilitetsgrundlag være gennemsigtigt, inklusivt, retfærdigt og sikkert og solidt baseret på EU's værdier. Interoperabilitet er det, der gør det muligt for aktører i den offentlige sektor at forbinde, samarbejde og udveksle data, samtidig med at suveræniteten og nærhedsprincippet beskyttes¹³.

2.2 ... og hvorfor er det vigtigt for EU at forbedre interoperabiliteten?

Forbedringer af den offentlige sektors resultater takket være fuld gennemførelse af interoperabilitet på alle forvaltningsniveauer kan føre til en anslået stigning på 0,4 % i EU's BNP. Enkeltpersoner kan spare op til 24 mio. timer om året eller 543 mio. EUR. Virksomhederne kan spare 30 mia. timer eller 568 mia. EUR om året¹⁴. De anslåede årlige omkostningsbesparelser opnået på grundlag af grænseoverskridende interoperabilitet beløber sig til mellem 5,5 og 6,3 mio. EUR for borgerne og 5,7 og 19,2 mia. EUR for virksomhederne.

Casestudier viser også, at interoperabilitet har en positiv indvirkning på andre offentlige værdier ud over effektivitetsgevinster¹⁵. For eksempel forbedrer proaktive offentlige tjenester eller flersproget semantisk støtte adgangen til og inklusionen i offentlige tjenester, hvilket øger offentlighedens tillid¹⁶.

Interoperabilitet er afgørende i krisetider, hvilket covid-19 også har vist. Interoperabilitet var ikke blot nødvendig for at skabe digitale covid-19-certifikater, der er tilgængelige i hele EU, men også for realtidsdeling af data om ledige sengepladser på hospitalernes intensivafdelinger¹⁷. Interoperabilitet hjælper staten med at være mere fleksibel og sikre adgang til realtidsoplysninger på tværs af sektorer og administrative niveauer, ligesom det hjælper med at vurdere de politiske resultater og giver incitamenter til konstant innovation, fordeling af indsatsen og udjævning af huller på tværs af politikområder.

Den nuværende politiske ramme for ikkebindende interoperabilitetssamarbejde er imidlertid ikke egnet til at få mest muligt ud af disse anslåede fordele. Selv om eksperter i digital forvaltning og data — med bemærkelsesværdigt engagement — har udviklet et omfattende fælles regelsæt for interoperabilitet i EU¹⁸ med hensyn til samarbejdspraksis, koncepter, videreanvendelige løsninger, åbne specifikationer og værktøjer, der støtter nationale

¹² <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/national-interoperability-initiatives>.

¹³ Som understreget i ovennævnte Berlinerklæring.

¹⁴ Undersøgelse fra Kommissionens Fælles Forskningscenter, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127330>.

¹⁵ Projektet DIGI4FED er et eksempel på dette: <https://www.uantwerpen.be/en/research-groups/govtrust/research/projects/digi4fed/>.

¹⁶ F.eks. den automatiske sociale energitakst i Portugal, som vandt en FN-pris (<https://eportugal.gov.pt/en/noticias/tarifa-social-de-energia-automatizada-premiada-pela-onu>), eller eTranslation-værktøjer, der anvendes på portalen for konferencen om Europas fremtid, og som er tilgængelige for offentlige myndigheder (https://ec.europa.eu/info/resources-partners/machine-translation-public-administrations-etranslation_en).

¹⁷ Se <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2468042722000033>.

¹⁸ Herunder aktiver udviklet i samarbejde med EU-landene og med finansiell støtte fra de tidligere ISA²- og CEF-telekommunikationsprogrammer, se <https://joinup.ec.europa.eu/>.

reformbestrebelse¹⁹ og etablerede EU-politikker²⁰, har de seneste evalueringer afsløret store begrænsninger i denne helt frivillige tilgang til samarbejde.

Digitale aspekter, herunder aspekter vedrørende dataadgang og -deling, behandles alt for ofte for sent i den politiske beslutningsproces. Interoperabilitetshensyn er ikke "forbundet med" offentlige tjenester. Dette indebærer høje gennemførelsesrisici og -omkostninger, forspildte muligheder og i værste fald en underminering af storstilede digitaliseringsafhængige politikker²¹. Offentlige forvaltninger kan kun være interoperable, hvis de rigtige vurderinger og valg træffes tidligt i politikudformningsfasen. Hvis der ikke gøres en indsats for at forbedre interoperabiliteten, kan EU gå glip af muligheden for at reducere den administrative byrde betydeligt. Dette vil mindske de offentlige forvaltningers modstandsdygtighed, begrænse deres innovationskapacitet og i værste fald gøre dem ude af stand til at handle i krisetider²². Samarbejdet mellem offentlige myndigheder på tværs af grænserne skal være lige så naturligt og gnidningsløst som tog, der krydser grænser, eller energistrømme mellem de nationale net. Reaktionen på covid-19 fremhævede betydningen af stabil interaktion i den digitale offentlige sektor på tværs af grænser og sektorer.

I denne forbindelse og i takt med den digitale omstilling er EU's ministre med ansvar for omstilling af den offentlige sektor og medlemsstaternes informationschefer blevet stadig mere opmærksomme på behovet for at styrke det europæiske interoperabilitetssamarbejde. De opfordrer til en stabil organisationsstruktur, til generalisering af anvendelsen af EIF og til udpegning af almindeligt accepterede og åbne specifikationer og løsninger, der er klar til videreanvendelse. De opfordrer også til en "indbygget interoperabilitet"-tilgang og til bedre koordinering af eksperimenter og innovation i den offentlige sektor, herunder samarbejde med den private sektor ("govTech"²³). Kommissionens forslag til en styrket EU-politik for interoperabilitet i den offentlige sektor imødekommer disse behov.

3. GEARSKIFTE I EU'S INTEROPERABILITETSSAMARBEJDE

3.1 Opbygning af en fælles interoperabilitetsstyring

Den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa fokuserer på at opbygge en struktureret, gennemsigtig og inklusiv samarbejdsramme, der sikrer den tilpasningsevne og innovationskapacitet, som den offentlige sektor har brug for i en dynamisk teknisk, samfundsmæssig og politisk kontekst. Interoperabilitet kan ikke opnås oppefra og ned af en

¹⁹ F.eks. den spanske nationale interoperabilitetslovgivning og -praksis, se <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-1331> og https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C.

²⁰ Nogle vigtige EU-politikker startede som og/eller blev støttet af interoperabilitetsprojekter, f.eks. eIDAS-forordningen (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/eidas-regulation>) eller EU's blockchaintjenesteinfrastruktur (<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/ebsi>).

²¹ Håndtering af digitale aspekter og interoperabilitetsaspekter på et tidligt tidspunkt i politikudformningen giver særlige fordele som påpeget i de retningslinjer for IKT-konsekvensanalyser, som Kommissionen udarbejdede i 2018 (https://ec.europa.eu/isa2/sites/isa/files/ict_impact_assessment_guidelines.pdf), og specificeret i anbefalingerne fra medlemmerne af Kommissionens ekspertgruppe om interoperabilitet mellem offentlige tjenester (<https://joinup.ec.europa.eu/collection/interoperable-europe/news/official-expert-recommendations-new-interoperability-policy>).

²² F.eks. hæmmede manglen på datakonsistens EU's evne til at reagere i fællesskab tidligt i covid-19-krisen som konstateret af A. Renda og R. Castro (2020) i "Towards stronger EU governance of health threats after the COVID-19 pandemic", *European Journal of Risk Regulation*, 11(2), s. 273-282.

²³ Se "GovTech Practices in the EU" (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128247>) eller "Exploring Digital Government Transformation in the EU — Understanding public sector innovation in a data-driven society" (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121548>).

enkelt enhed, og den kan heller ikke opnås nedefra og op af individuelle aktører: Det kræver et effektivt samarbejde mellem dem, der træffer politiske beslutninger, og dem, der gennemfører dem, på alle forvaltningsniveauer og på tværs af sektorer. Det kræver også en åben, men stabil og integreret styringsramme. En, der sikrer nærhedsprincippet ved at etablere et effektivt medejerskab. En, der er bæredygtig for fremtiden, fordi noget, der er udformet til at være interoperabelt, ikke så hurtigt bliver forældet. En, der omdanner den offentlige sektors omstillingspotentiale til virkelighed og beskytter offentlige værdier. Den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa har til formål at skabe denne samarbejdsramme. Den indeholder bestemmelser om oprettelse af et Råd for et Interoperabelt Europa, der skal styre den fælles interoperabilitetsindsats og samle medlemsstaternes centrale myndigheder for digital omstilling og EU-institutionerne. Den indeholder også bestemmelser om et fællesskab for et interoperabelt Europa bestående af eksperter, fagfolk og interesserede parter, som skal sikre gennemsigtighed og knytte forbindelse til græsrodspraksis.

Interoperabilitet er et mål i bevægelse på grund af den hurtige teknologiske udvikling og de politiske behov, der hele tiden udvikler sig. Det kræver en dedikeret, innovationsvenlig og åben retlig struktur, der forhindrer lovgivningsmæssige og teknologiske fastlåsnings. Andre muligheder, såsom at forankre de teknologier, der anvendes i dag, i lovgivningen, risikerer at underminere fremtidig innovation og begrænse forvaltningernes evne til at tilpasse sig skiftende behov og nye teknologier. Den politiske beslutningstagning for og regulering af interoperabilitet skal i sig selv være innovativ og digitaliseringsparat²⁴. Den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa har til formål at skabe en sådan indbygget innovationsramme for den offentlige sektor.

EIF er referenceinstrumentet for gennemførelsen af interoperabilitet i den offentlige sektor. For at sikre, at det forbliver relevant, skal det regelmæssigt revideres og ajourføres. Der er også behov for yderligere udvikling af gennemførelsesanbefalinger og støtte²⁵, f.eks. for at støtte EU's kommende sektorspecifikke dataområder²⁶ i tæt samarbejde med Det Europæiske Datainnovationsråd og kravene i den kommende dataretsakt²⁷. Den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa indeholder bestemmelser om en sådan regelmæssig ajourføring i overensstemmelse med innovationsvenlig og digitalt klar regulering.

3.2 Inddragelse af alle forvaltningsniveauer

En styrket EU-interoperabilitetsstyring, der ejes i fællesskab af medlemsstaterne og EU, giver en hårdt tiltrængt forbedret politisk ramme og støtteramme for EU's mål for reform af den offentlige sektor²⁸. Denne indsats skal være kollektiv og spænde over alle forvaltningsniveauer for at opretholde og ajourføre det omfattende regelværk om

²⁴ En politik (eller forordning) er digitaliseringsparat, hvis den muliggør en gnidningsløs politikgennemførelse, der som standard er digital, og fremmer den digitale omstilling gennem den bedste brug af teknologier og data (<https://joinup.ec.europa.eu/collection/better-legislation-smoother-implementation/digital-ready-policymaking>). Se også Kommissionens værktøj nr. 28 til bedre regulering om digitaliseringsparat politikudformning (https://ec.europa.eu/info/files/chapter-3-identifying-impacts-evaluations-fitness-checks-and-impact-assessments_en).

²⁵ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/national-interoperability-framework-observatory/eif-toolbox>.

²⁶ Kommissionen har allerede vedtaget det første forslag til et sektorspecifikt dataområde, nemlig den foreslåede forordning om det europæiske sundhedsdataområde, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_2711.

²⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1113.

²⁸ Det europæiske netværk for offentlig administration (<https://www.eupan.eu/>) eller Kommissionens ekspertgruppe om offentlig administration og forvaltning (https://ec.europa.eu/reform-support/public-administration-and-governance-policy-making/expert-group-public-administration-and-governance_en).

interoperabilitet mellem koncepter, retningslinjer, specifikationer og videreanvendelige aktiver.

En passende inddragelse og repræsentation af regionale og lokale samfund er en forudsætning, ikke blot fordi de udgør den "første og sidste kilometer" i leveringen af offentlige tjenester, men også for at kunne udnytte byernes og regionernes betydelige innovationskapacitet²⁹. Her spiller det offentligt-private innovations- og tjenesteydelsessamarbejde en vigtig rolle. Bevægelser som "Living-in-EU" samt udvidet projektsamarbejde såsom "Open and Agile Smart Cities"³⁰ viser, at der er en stærk efterspørgsel efter samarbejde om interoperabilitet og vilje til at engagere sig på regionalt og lokalt plan. Mangfoldigheden og ekspertisen af lokalt udviklede interoperabilitetsløsninger er et vigtigt aktiv og bør systematisk bidrage til kataloger over anerkendte og almindeligt tilgængelige interoperabilitetsressourcer. Derfor bør den foreslåede fremtidige EU-interoperabilitetsstyring omfatte repræsentanter for lokale og regionale myndigheder og samfundsgrupper i landdistrikter og byer i det fremtidige Råd for et Interoperabelt Europa, og derfor opfordres eksperter fra alle forvaltningsniveauer aktivt til at bidrage til arbejdet i det fremtidige fællesskab for et interoperabelt Europa.

For specifikt at tage hensyn til lokale og regionale forhold har Kommissionen i tæt samarbejde med private og offentlige interessenter udviklet en "europæisk interoperabilitetsramme for intelligente byer og samfund" (EIF4SCC), der er i fuld overensstemmelse med EIF. Efter en omfattende offentlig debat og høring præsenteres denne specialisering af EIF i det arbejdsdokument, der ledsager denne meddelelse³¹. Kommissionen opfordrer eksperter og fagfolk fra andre politikområder til at følge dette eksempel på tilpasning af EIF til specifikke og/eller sektorspecifikke anvendelser. Den fremtidige interoperabilitetsstyring vil få til opgave at vurdere tilpasningen af de specialiserede interoperabilitetsrammer til EIF. Der er f.eks. tidligere blevet udviklet en specialisering af EIF til digitale sundhedsformål³². Traditionelt spiller interoperabilitet også en vigtig rolle inden for miljøpolitik³³, retlige og indre anliggender³⁴ eller transport³⁵.

3.3 Fremme af innovation og "govTech"-samarbejdet

Det er en konstant udfordring for den offentlige sektor at undgå at sakke bagud med hensyn til teknologisk integration. Selv om de offentlige myndigheder ofte kritiseres for teknologisk risikoaversion, er de i deres unikke rolle, der tjener den fælles sag, nødt til at udvise særlig omhu med hensyn til indførelse og lovlige, retfærdige og pålidelige brug af teknologi. Nye teknologier har imidlertid potentiale til at gøre offentlige tjenester mere tilgængelige, mere

²⁹ Smart Cities marketplace (<https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/projects-and-sites>). Eksempler på lokale aktiviteter omfatter: AI til påvisning af hjertestop (<https://cordis.europa.eu/article/id/421437-artificial-intelligence-detects-cardiac-arrest-in-emergency-calls>), forvaltning af kapaciteten i det offentlige rum (Fuengirola <https://www.themayor.eu/en/a/view/fuengirola-digitized-its-beach-control-and-got-an-award-for-it-8098>), AI for Local Digital Twins (DUET <https://www.digitalurbantwins.com/>), LEAD (<https://www.leadproject.eu/>), SHPERE (<https://sphere-project.eu/>).

³⁰ <https://oascities.org/minimal-interoperability-mechanisms/>.

³¹ SWD(2022)710 final.

³² Se den europæiske interoperabilitetsramme for e-sundhed (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7e8e2f60-6f87-4be8-9125-477e212e3a74>) og (<https://eufordigital.eu/wp-content/uploads/2021/03/Common-Guidelines-for-eHealth-Harmonisation-and-Interoperability.pdf>).

Kommissionen har siden foreslået at oprette et særligt europæisk sundhedsdataområde (https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space_da).

³³ F.eks. <https://inspire.ec.europa.eu/inspire-directive/2>.

³⁴ F.eks. <https://e-justice.europa.eu/home?plang=da&action=home> og https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa_en.

³⁵ F.eks. https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/intelligent-transport-systems_en.

inklusive og mere effektive end nogensinde før. Det er lige så udfordrende at sikre fortsat digital innovation for den offentlige sektor, som det er vigtigt.

I hele Europa er der allerede flere hundrede aktiviteter, der tester og afprøver digitale teknologier i den offentlige sektor. Det er afgørende at lære om fordelene og risiciene ved disse teknologier. Kommissionen er i færd med at oprette et observatorium for innovative offentlige tjenester³⁶, der skal analysere tendenser og identificere god og dårlig praksis, præge indførelsen af nye teknologier og sikre indbygget interoperabilitet. Observatoriet vil vurdere, hvordan teknologier såsom kunstig intelligens ændrer den offentlige sektors processer og styringsstrukturer. Dette vil hjælpe EU og de nationale og lokale myndigheder med at træffe informerede beslutninger om indførelse af nye teknologier.

Europa er fuld af blomstrende regionale økosystemer med innovative små teknologivirksomheder og nystartede virksomheder³⁷, der bl.a. støttes af et netværk af digitale innovationsknudepunkter³⁸ og af Det Europæiske Innovationsråd³⁹. Åbent tilgængelige, videreanvendelige og anerkendte interoperabilitetsressourcer er vigtige aktiver for små innovative virksomheder og civilsamfundsinitiativer med henblik på at samarbejde med den offentlige sektor.

Offentlig-privat "govTech"- eller "civicTech"-samarbejde⁴⁰ stimulerer innovation i den offentlige sektor, støtter Europas teknologiske suverænitet og åbner veje til offentlige indkøb. At få adgang til offentlige indkøb er et centralt anliggende for mindre virksomheder, så de kan opskalere og opnå anerkendelse og stabile driftsindtægter⁴¹. Støtte til govTech er et særligt indsatsområde i både programmet for et digitalt Europa og den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa, som er i fuld overensstemmelse med EU's innovationsstøtteramme. Industrien vil have en forbindelse til det fremtidige Råd for et Interoperabelt Europa via Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og opfordres til at tilslutte sig det fremtidige fællesskab for et interoperabelt Europa.

3.4 Overvågning af virkningen

Konsekvensanalysen af en fremtidig interoperabilitetspolitik har blotlagt vanskelighederne med at indsamle data og anslå omkostningerne og fordelene ved interoperabilitet som en aktivitet, der ikke i sig selv er det endelige formål, men et vigtigt støtteinstrument til digitalisering af den offentlige sektor. Det er imidlertid nyttigt at måle interoperabilitetsmodenheden for at styre investeringerne og måle fremskridt. Der findes en lang række rapporterings- og overvågningsværktøjer for digital forvaltning afhængigt af specifikt bruger-, sektor- eller geografifokus⁴². Disse værktøjer er ikke altid afstemte eller

³⁶ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/innovative-public-services>.

³⁷ F.eks. her: <https://atomico.com/insights/launching-the-7th-annual-state-of-european-tech-report>.

³⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/edihs>.

³⁹ https://eic.ec.europa.eu/index_en og [Horisont Europa-programmet](#).

⁴⁰ Begge udtryk henviser til offentligt-privat samarbejde om teknologier til den offentlige sektor. Hvor govTech normalt involverer nystartede teknologivirksomheder og SMV'er, f.eks. pilotforsøg med brug af kunstig intelligens, involverer civicTech normalt civilsamfundsorganisationer, f.eks. fremme af teknologibaseret borgerinddragelse.

⁴¹ Se EU's SMV-strategi, https://ec.europa.eu/growth/smes/sme-strategy_en.

⁴² F.eks. DESI (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>) eller LORDI-projektet (Local and Regional Digital Indicators: <https://living-in.eu/groups/commitments/monitoring-measuring>). OECD (<https://goingdigital.oecd.org/indicator/58>), FN (<https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2020>) og Verdensbanken (<https://www.worldbank.org/en/events/2021/09/16/govtech-maturity-index-the-state-of-digital-transformation-in-the-public-sector#:~:text=The%20World%20Bank%20has%20developed,citizen%20engagement%2C%20and%20GovTech%20enablers>) kører også relevante overvågningsprojekter.

tilstrækkeligt forbundne, og resultaterne præsenteres sjældent i et letanvendeligt maskinlæsbart format. De kan også pålægge forvaltningerne en betydelig byrde, hvilket Kommissionens ekspertgruppe om interoperabilitet mellem offentlige tjenester har påpeget⁴³.

Derfor er det vigtigt at udvikle gennemsigtige og videreanvendelige digitaliseringsparate rapporterings- og overvågningsværktøjer for at bidrage til at nå målene for det digitale årti. Eksisterende overvågningsformater bør integreres i en engangslogik, hvor data og undersøgelser videreanvendes, hvor det er muligt, og resultaterne gøres offentligt tilgængelige i maskinlæsbare formater. Dette er i sig selv et aspekt af den digitalt forberedte politikudformning, hvor værktøjer og koncepter kan videreanvendes, integreres og overføres til gavn for fagfolk og politiske beslutningstagere.

Kommissionens forslag til en forordning om et interoperabelt Europa:

- etablerer et struktureret EU-samarbejde om interoperabilitet og medejerskab med medlemsstaterne af gældende EU-ret om interoperabilitet ved at oprette Rådet for et Interoperabelt Europa bestående af aktører inden for digital forvaltning, der repræsenterer medlemsstaterne skaber fællesskabet for et interoperabelt Europa som et åbent forum for fagfolk og interesserede parter, der rådgiver om interoperabilitet og innovation i den offentlige sektor
- giver Rådet for et Interoperabelt Europa mandat til at udvikle EIF og sikre dens fremtidige udvikling
- indfører på en forholdsmæssig måde en obligatorisk interoperabilitetsvurdering for enhver ændring eller indførelse af et informationssystem eller en komponent af grænseoverskridende relevans, som gør det muligt at levere eller forvalte offentlige tjenester elektronisk
- indfører kataloger over anerkendte interoperabilitetsaktiver, der kan videreanvendes af forvaltninger og i politikudformning, såsom digitale værktøjer, specifikationer eller løsninger
- styrker støtten til interoperabilitet i EU's digitaliseringsparate politikker og til fælles govTech-innovationsprojekter.

Kommissionen vil:

- vedtage en fornyet EIF på grundlag af et forslag fra det kommende Råd for et Interoperabelt Europa. Den nye EIF vil fokusere på konkrete gennemførelsesanbefalinger, herunder for EU's dataområder, i tæt samarbejde med Det Europæiske Datainnovationsråd
- støtte udviklingen af sektorspecifikke interoperabilitetsspecialiseringer, der er tilpasset EIF, såsom EIF for intelligente byer og lokalsamfund (EIF4SCC), der offentliggøres sammen med denne meddelelse
- sikre et tæt samspil mellem govTech-samarbejdet og støtteaktiviteterne med EU's innovationsinstrumenter såsom digitale innovationsknudepunkter (DIH'er), Det Europæiske Innovationsråd og økosystemer (EIC og EIE) og Det Europæiske Teknologiske Institut (EIT)
- sikre, at rapportering og overvågning af interoperabilitet er i fuld overensstemmelse med og, efter behov, integreret i relevante EU-politikovervågningsspor (navnlig indekset over den digitale økonomi og det digitale samfund, DESI, processen for det digitale årti, overvågning af Berlinerklæringen og de nationale genopretnings- og resiliensplaner).

⁴³ Henstilling 16 i <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/expertGroupAdditionalInfo/43164/download>.

4. INDBYGNING AF INTEROPERABILITET I EU'S POLITIKKER OG KLARGØRING TIL DIGITALISERING

4.1 Udformning af EU-politikker i den digitale tidsalder

Digitale aspekter i almindelighed og interoperabilitet i særdeleshed er traditionelt blevet uddelegeret til tekniske eksperter og kun behandlet nedstrøms, sent i eller endda efter afslutningen af den politiske beslutningsproces. Dette indebærer store risici for gennemførelsen af politikker og omkostninger som følge af utilsigtede hindringer og begrænsninger. For at overvinde dette er det nødvendigt at vedtage en systemisk strategi for interoperabilitet i politikudformningen.

Politikudformnings- og gennemførelsescyklussen er i stigende grad datadrevet og digital, lige fra fremsyn og konsekvensanalyser⁴⁴ til dataindsamling og -overvågning⁴⁵, tjenester og værktøjer⁴⁶. EU's politikker indeholder flere og flere digitale aspekter⁴⁷. Med politiske mål, datasæt og digitale løsninger, der er tæt forbundne, kan EU's politikudformning og -gennemførelse kun være effektiv, hvis den understøttes af et partnerskab mellem politiske beslutningstagere og IKT-eksperter. Dette partnerskab skal starte så tidligt som muligt i politikudformnings- og udviklingsprocessen.

Kommissionens egen digitale strategi⁴⁸ og dagsorden for bedre regulering⁴⁹ integrerer i høj grad digital tænkning i EU's politikcyklus og fremmer princippet om "digital betjening som udgangspunkt" i politikudviklingen. Digitale aspekter og interoperabilitetsaspekter skal tages i betragtning i alle faser: politikudformning, interessenthøringer, konsekvensanalyser, gennemførelse af politikker, overvågning og evaluering.

Formålet med "digitale kontroller" som en særlig del af Kommissionens værktøjskasse for bedre regulering⁵⁰, som stadig er under udvikling, er at hjælpe de politiske beslutningstagere

⁴⁴ F.eks. https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_da

⁴⁵ F.eks. har rapportering om bæredygtighedsoplysninger fået en fremtrædende plads, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser, som trådte i kraft i 2021.

⁴⁶ F.eks. forordning (EU) 2021/953 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covidcertifikat) for at lette fri bevægelighed under covid-19-pandemien: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0953>. Inden for havovervågningspolitikken anvendes der nye værktøjer såsom Copernicus' havovervågningstjeneste eller elektronisk fjernovervågning (REM) <https://www.efca.europa.eu/en/content/new-technologies-maritime-surveillance>, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0953>.

⁴⁷ Af de 284 lovgivningsmæssige initiativer, som Kommissionen fremlagde mellem marts 2020 og juni 2021, henviste 47 % til digitale elementer og 67 % til data i deres køreplan eller i den indledende konsekvensanalysefase (<https://joinup.ec.europa.eu/collection/better-legislation-smoother-implementation>); Digital-ready policymaking boosted by COVID-19 (<https://joinup.ec.europa.eu/collection/better-legislation-smoother-implementation/news/digital-ready-policymaking-boosted-covid-19>).

⁴⁸ https://ec.europa.eu/info/news/commission-adopts-new-digital-strategy-address-transformation-opportunities-post-pandemic-world-2022-jun-30_en

⁴⁹ COM(2021) 219 Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning (https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_da) og SWD(2021) 305 retningslinjerne for bedre regulering (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/better_regulation_joining_forces_to_make_better_laws_en_0.pdf og https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd2021_305_en.pdf)

⁵⁰ "Har jeg overvejet..." -tjeklister i værktøj #28 om digitalt forberedt politikudformning i værktøjskassen for bedre regulering: <https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox/better-regulation-toolbox->

med at identificere og håndtere de relevante digitale aspekter af en politik på et tidligt tidspunkt. Kontrollen skal gå hånd i hånd med strukturel ekspertrådgivning, f.eks. om systemarkitektur, data- og cloudteknologier og privatlivets fred og cybersikkerhed. Videreanvendelse af data fra autoritative kilder, videreanvendelse af eksisterende løsninger og indførelse af innovative teknologier vil gøre gennemførelsen enklere og mere ressourceeffektiv og samtidig bane vejen for anvendelse af dataanalyse, sikre datastrømme og kunstig intelligens og fremspirende teknologier. Denne praksis har vist sit potentiale for forenkling og reduktion af den administrative byrde⁵¹.

I forbindelse med lovgivningsforslag vil der være større fokus på interoperabilitet, systematisk vurdering af overensstemmelsen med EIF (og, hvis det er relevant, af dens specialiseringer) og identifikation af mulighederne for videreanvendelse af interoperable systemer, koncepter og komponenter. Dette gør det muligt for Kommissionen og medlemsstaterne at strukturere dataindsamlings- og overvågningspraksis og forhindre udvikling af overlappende og modstridende systemer, leverandørfastlåsning og ikkebæredygtig IKT-praksis. Det strukturerede samarbejde mellem offentlige forvaltninger på tværs af EU-landene, som foreslås i henhold til forordningen om et interoperabelt Europa, vil give rådgivning om EU-politikker med stor indvirkning på medlemsstaternes digitale infrastruktur og muliggøre rettidig gennemførelse af EU's politikker.

Udformning af digitaliseringsparate politikker med indbygget interoperabilitet vil støtte fremkomsten af ægte transeuropæiske digitale tjenester for mennesker, virksomheder og offentlig politik, som er relevante for det digitale indre marked. Det vil øge tilliden på tværs af grænserne, som f.eks. demonstreret ved EU's digitale covid-19-certifikater, sikker digital identitet⁵², informationssystemet for det indre marked (IMI)⁵³ og et stigende antal grænseoverskridende tjenester, der muliggøres af den digitale fælles portal⁵⁴.

Selv om Kommissionen har forpligtet sig til digitaliseringsparat politikudformning, og vil sikre, at politikkerne finder anvendelse i forbindelse med politiske initiativer og lovgivningsforslag, er dette kun begyndelsen. For at gøre EU-lovgivningen fuldt ud digitaliseringsparat med indbygget interoperabilitet er det vigtigt at søge og i sidste ende sikre en fælles forståelse mellem medlovgiverne med fuld respekt for de enkelte institutioners roller. Den fælles EU-interoperabilitetsstyring i henhold til den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa er et vigtigt instrument til at hjælpe denne fælles forståelse med at opstå.

4.2 Fokus på finansiering af interoperabilitet

EU-programmer yder målrettet finansiering til forskning, udvikling og vedligeholdelse af EU's interoperabilitetsressourcer i den offentlige sektor såsom værktøjer til vurdering af interoperabilitet, semantiske ordlister, govtech eller genanvendelige byggesten til

[0_en](https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_da) og https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_da.

⁵¹ F.eks. i Danmark (<https://en.digst.dk/digital-governance/digital-ready-legislation/guidances-and-tools/>) eller i sundhedssektoren, hvor hensynet til interoperabilitet understøtter udformningen af politikker (https://ec.europa.eu/health/blood-tissues-cells-and-organs/overview/revision-eu-legislation-blood-tissues-and-cells_en).

⁵² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/eidas-regulation>.

⁵³ IMI giver de offentlige myndigheder mulighed for at udveksle oplysninger og støtte den frie bevægelighed for tjenesteydelser og personer i det indre marked.

⁵⁴ Forordning (EU) 2018/1724 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.295.01.0001.01.ENG&toc=OJ:L:2018:295:TOC)

dataudveksling og elektronisk identitet⁵⁵. Det er vigtigt, at medlemsstaternes IT-aktører og politiske aktører — de endelige brugere af disse ressourcer og dem, der gennemfører politikker — rådgiver om prioriteterne for EU-finansiering vedrørende interoperabilitet. Det fremtidige Råd for et Interoperabelt Europa vil få til opgave at rådgive om eventuelle foranstaltninger til gennemførelse af politikker eller innovationsstøtteforanstaltninger, der skønnes nødvendige, som fastsat i den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa.

EU-finansiering til interoperabilitet støtter også gennemførelsen af EU-politikker, der er relevante for digital forvaltning, såsom den fælles digitale portal, EU's eID-tegnebog eller lokale digitale tvillinger⁵⁶. Med strukturfondene⁵⁷, genopretnings- og resiliensfaciliteten⁵⁸, Connecting Europe-faciliteten⁵⁹ og instrumentet for teknisk støtte⁶⁰ støtter EU moderniseringsinvesteringer i den offentlige sektor i medlemsstaterne. EU's netværk for offentlig forvaltning er i færd med at udvikle en ambitiøs moderniseringsdagsorden⁶¹. Forslaget om vejen til det digitale årti og TSI indeholder bestemmelser om flerlandeprojekter, der støtter den digitale omstilling, herunder det europæiske konsortium for digital infrastruktur (EDIC)⁶². Sådanne moderniserings- og reformstøtteområder bør sikre koordinering i den tidlige fase og tage hensyn til interoperabilitetsbehovene, f.eks. gennem regelmæssig udveksling med og rådgivning fra fagfolk om det fremtidige fællesskab for et interoperabelt Europa.

4.3 Integration af interoperabilitet i EU's data- og innovationspolitikker

Interoperabilitetspolitikken er et nødvendigt supplement til EU's nye politiske landskab for data og digitalisering. Den bygger på og supplerer lovgivningen om datatilgængelighed og dataudveksling ud fra et offentligt sektorperspektiv⁶³. Den understøtter centrale fælles værktøjer som "data.europa.eu", den officielle portal for europæiske data⁶⁴. Den kan tilvejebringe den semantiske ekspertise, der er nødvendig for at opbygge dataområder og EU's cloudpolitik. Hvis EU's styrkede interoperabilitetspolitik skal være fuldt ud effektiv, er det derfor nødvendigt at sikre et tæt samspil med relevante operationelle og lovgivningsmæssige digitale politiske strukturer, navnlig med Det Europæiske Datainnovationsråd⁶⁵. Det digitale kompas 2030, EU's digitale politiske referenceramme, anerkender digital forvaltning som en

⁵⁵ Navnlig programmet for et digitalt Europa, der integrerer tidligere finansieringsressourcer fra de tidligere ISA²- og CEF-telekommunikationsprogrammer (<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/2018/11/08/Meet+the+new+CEF+Building+Blocks>), og Horisont Europa.

⁵⁶ Støttet af programmet for et digitalt Europa (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/work-programmes-digital>).

⁵⁷ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_da

⁵⁸ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_da

⁵⁹ https://hadea.ec.europa.eu/programmes/connecting-europe-facility_en

⁶⁰ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_da

⁶¹ Herunder Strasbourg-erklæringen, der blev vedtaget i 2022, og EUPAN 2022-2025-strategien, se på <https://www.eupan.eu/>

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0574>

⁶³ Såsom direktivet om åbne data (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32019L1024>), forordningen om datastyring (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_21_6428) og dataforordningen, navnlig kapitel VIII (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_1113).

⁶⁴ <https://data.europa.eu/da>.

⁶⁵ Oprettet ved forordningen om datastyring.

af dens centrale vektorer, og EU's styrkede interoperabilitetspolitik er udformet med henblik på at støtte den samtidige proces for det digitale årti⁶⁶.

Som standard er EU-interoperabilitetsaktiver tilgængelige som åbne specifikationer eller open source-software⁶⁷. De skal være åbne, så de hurtigt kan videreanvendes af offentlige forvaltninger på alle niveauer, der skaber interoperable systemer og tjenester, og af partnere i den private sektor og industrien, der samarbejder med disse forvaltninger. Selv om open source ikke er den eneste tilgang til at skabe interoperabilitet, bør EU-finansierede projekter for offentlige tjenester som standard være open source. Derfor giver den foreslåede forordning om et interoperabelt Europa adgang til videreanvendelige løsninger, herunder koder, hvor det er relevant og muligt. Kommissionen stiller selv koden til rådighed som open source og bidrager til open source-projekter⁶⁸. En særlig europæisk offentlig licens (EURL) er tilgængelig på alle officielle EU-sprog med en licensassistent, der yder juridisk bistand online⁶⁹. Med oprettelsen af Open Source-programkontorer (OSPO'er) eller lignende på tværs af medlemsstaternes forvaltninger vil Rådet for et Interoperabelt Europa og fællesskabet for et interoperabelt Europa støtte udveksling af bedste praksis og bidrage til at udpege videreanvendelige løsninger og udviklingsbehov⁷⁰.

Et tæt samspil med standardiseringsfora og -aktiviteter⁷¹ er særlig vigtigt for udviklingen af det europæiske regelværk om interoperabilitet og for at sikre en åben, inklusiv og værdidrevet digital omstilling. Efterhånden som EU gennemfører sine nye standardiseringspolitiske rammer⁷², vil relaterede overvejelser om interoperabilitet i den offentlige sektor systematisk blive behandlet af det kommende Råd for et Interoperabelt Europa. Dette omfatter bidrag til standardisering af "hasteområder" i den offentlige sektor og støtte til EU's rolle i udviklingen af standarder for offentlige tjenester.

Kommissionens nyligt offentliggjorte innovationsdagsorden⁷³ understreger den gavnlige rolle, som den offentlige sektor spiller, ikke kun som reguleringsmyndighed, men også som indkøbs- og forsøgspartner, med hensyn til at styrke EU's innovationskapacitet. Dagsordenen understreger potentialet i interoperabilitet og tilskynder til at udforske eksperimenter i den offentlige sektor i kontrollerede miljøer (sandkasser) og govTech-samarbejdet.

4.4 Udvikling af internationalt samarbejde om interoperabilitet i den offentlige sektor

EU's politik for interoperabilitet er traditionelt åben for samarbejde med internationale partnere, navnlig i EU's nabolande, og med internationale organisationer. Interoperabilitet er i sagens natur grænseløs, og EU's interoperabilitetsressourcer er frit tilgængelige til videreanvendelse i hele verden. Dette er navnlig tilfældet med EIF, som der henvises til internationalt⁷⁴. For yderligere at udvikle værdibaseret internationalt samarbejde inden for digital forvaltning er det vigtigt at opretholde og udvikle det eksisterende

⁶⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/proposal-decision-establishing-2030-policy-programme-path-digital-decade>.

⁶⁷ Via Joinup-portalen, navnlig <https://joinup.ec.europa.eu/collection/open-source-observatory-osor>.

⁶⁸ Se https://ec.europa.eu/info/departments/informatics/open-source-software-strategy_en.

⁶⁹ Joinup Licensing Assistant på <https://joinup.ec.europa.eu/collection/eupl>.

⁷⁰ Kommissionen har oprettet sit eget OSPO (<https://joinup.ec.europa.eu/collection/ec-ospo>).

⁷¹ F.eks. multistakeholderplatformen for IKT-standardisering (https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/ict-standardisation_en).

⁷² Se <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/48598>.

⁷³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52022DC0332>.

⁷⁴ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/eif-monitoring> og <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/digital-public-administration-factsheets-2021>.

interoperabilitetssamarbejde med internationale organisationer såsom OECD, FN og Verdensbanken samt med ligesindede globale partnere⁷⁵.

Det er særlig vigtigt at uddybe det eksisterende samarbejde med EU's nabolande. Montenegro, Nordmakedonien og Ukraine har længe været partnere i udviklingen af EU's interoperabilitetssamarbejde, og andre lande har vist stor interesse i at tilslutte sig denne fælles indsats. Digital omstilling af administrationen har høj prioritet for partnerne i udvidelses- og naboskabssammenhæng, og Kommissionen opfordrer til at opnå en høj grad af interoperabilitet i overensstemmelse med EU's standarder. En uddybning af samarbejdet støtter integrationen af førtiltrædelseslande og økonomiske partnerskaber og bør derfor være et strukturelt element i EU's naboskabspolitiske instrumenter⁷⁶. Udvikling af internationalt samarbejde går ikke kun i en retning. Det vil samtidig gøre det muligt for EU at lære af og med sine partnere og drage fordel af deres ofte meget avancerede løsninger, ekspertise og erfaring.

Kommissionen:

- vil indarbejde digitale aspekter i de forskellige faser af udformningen, udviklingen, vedtagelsen og gennemførelsen af politikker som fastsat i dens digitale strategi
- vil sikre, at EIF anvendes i dens operationelle og politiske beslutningsproces, og vil indhente rettidig feedback fra medlemsstaterne om de potentielle udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af politiske forslag med betydelige digitale og interoperable aspekter
- opfordrer indtrængende medlovgiverne til at godkende principper for udformning af politikker, der er klar til digitalisering, og sikre, at der lægges tilstrækkelig vægt på digitale aspekter i de forskellige faser af EU's politikcyklus
- vil sikre, at fælles interoperabilitetsressourcer (værktøjer, specifikationer, løsninger) videreanvendes, og at der henvises hertil i finansieringsinstrumenter, navnlig med henblik på omstilling af den offentlige sektor (herunder i TSI, strukturfondene, naboskabs- og førtiltrædelsesstøtte og genopretnings- og resiliensfaciliteten)
- vil sikre en tæt forbindelse mellem interoperabilitetsstyring og eksisterende data-, standardiserings- og sektorstyringsmekanismer, navnlig Datainnovationsrådet og moderniseringsinitiativer i den offentlige sektor
- vil sikre, at det fremtidige Råd for et Interoperabelt Europa inddrages i udformningen af interoperabilitetsaktiviteter, der finansieres under det særlige afsnit om interoperabilitet i programmet for et digitalt Europa
- vil uddybe det internationale samarbejde om interoperabilitet, navnlig som led i naboskabspolitikken og med internationale organisationer.

⁷⁵ F.eks. med Uruguay (https://ec.europa.eu/isa2/news/european-commission-reinforces-cooperation-uruguay-interoperability_en/) og Ukraine (<https://eufordigital.eu/countries/ukraine/>).

⁷⁶ En evalueringsramme, der støttes af Kommissionen, og som er udviklet med OECD's program "Support for Improvement in Government and Management" (SIGMA), anvendes til at overvåge fremskridtene med reformen af den offentlige forvaltning og henviser til "interoperabilitet" (principper for offentlig forvaltning: <https://sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2017-edition-ENG.pdf>).